

Силабус освітнього компоненту

Криміналістика

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Освітньо-професійна програма – Правоохоронна діяльність
Рік навчання: 2025–2026, Семестр: 5-6
Кількість кредитів: денна ф/н - 4, заочна ф/н - 4
Обсяг годин: денна ф/н - 120, заочна ф/н - 120
Мова викладання: українська
Підсумковий контроль – екзамен
Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Криміналістика</u> <u>Criminalistics</u>
Викладач	Савченко Василь Антонович Доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 208
E-mail:	wsawchenko11@gmail.com
Консультації викладача	Щосереди. 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Навчальна дисципліна «Криміналістика» – обов’язкова компонента освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 08 Право, спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність, що реалізуються у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які належать до сфери управління МВС України.

Змістовний компонент навчальної дисципліни «Криміналістика» передбачає комплекс інтелектуальних, вольових дій, спрямованих на оволодіння теоретичними знаннями основного понятійно-категоріального апарату криміналістичної науки та формування вмінь і навичок застосування криміналістичних засобів, прийомів і методів виявлення, фіксації та дослідження доказів у кримінальному провадженні.

Криміналістика є однією з основних учбових дисциплін, яку вивчають студенти-юристи всіх форм навчання. Глибоке засвоєння її необхідне для успішної діяльності випускника юридичного вузу. Міцні знання криміналістики вкрай необхідні слідчому, детективу НАБУ, особі, яка провадить дізнання, прокурору, судді і адвокату, працівникам експертних установ.

Навчальна дисципліна надає їм знання та практичні навички у сфері криміналістичного забезпечення професійної діяльності. Вона забезпечує для здобувачів вищої освіти формування практичних навичок застосування техніко-криміналістичних засобів виявлення, фіксації та вилучення матеріальних слідів кримінальних правопорушень; організації та проведення слідчих (розшукових) дій; планування та здійснення досудового розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

4. Програмні результати навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

ПРН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, у тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
Лекції	34	16
семінарські заняття	40	12
індивідуальна робота	12	12
самостійна робота	34	80
Всього	120	120

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM, Moodle.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ Год
Тема 1.	Предмет, завдання, система та методи криміналістики	2	1
Тема 2.	Методи криміналістики	2	1
Тема 3.	Криміналістична діагностика та ідентифікація	2	1
Тема 4.	Загальні положення криміналістичної техніки	1	1
Тема 5.	Інформаційно довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	2	-
Тема 6.	Криміналістична фотографія та відеозапис	1	1
Тема 7.	Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин та пристроїв, слідів їх застосування	2	-
Тема 8.	Основи слідознавства	1	-
Тема 9.	Криміналістичне дослідження документів та письма	1	-
Тема 10.	Криміналістичне дослідження людини за ознаками зовнішності (габітологія)	2	1
Тема 11.	Криміналістична тактика. Тактика огляду та обшуку	2	2
Тема 12.	Тактика допиту	2	2
Тема 13.	Тактика слідчого експерименту	2	-
Тема 14.	Тактика призначення експертиз	2	-
Тема 15.	Загальні положення криміналістичної методики	2	1
Тема 16.	Методика розслідування вбивств і заподіяння тілесних ушкоджень	2	2
Тема 17.	Особливості розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи	2	1
Тема 18.	Методика розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв і вимагань	2	1
Тема 19.	Методика розслідування дорожньо-транспортних пригод	2	1
Всього		34	16

Семінарські, практичні заняття

	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, завдання, система та методи криміналістики	2	-
Тема 2.	Криміналістична діагностика та ідентифікація	2	2
Тема 3.	Загальні положення використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень	2	1
Тема 4.	Інформаційно довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	2	-
Тема 5.	Загальні положення криміналістичної техніки	2	1
Тема 6.	Криміналістична фотографія та відеозапис	2	1
Тема 7.	Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин та пристроїв, слідів їх застосування	2	-
Тема 8.	Основи слідознавства	2	1
Тема 9.	Криміналістичне дослідження документів та письма	2	-
Тема 10.	Криміналістичне дослідження людини за ознаками зовнішності (габітологія)	2	-
Тема 11.	Криміналістична тактика. Тактика огляду та обшуку	4	2
Тема 12.	Тактика допиту	2	2
Тема 13.	Тактика слідчого експерименту.	2	-
Тема 14.	Тактика призначення експертиз	2	-
Тема 15.	Загальні положення криміналістичної методики	2	2
Тема 16.	Методика розслідування вбивств і заподіяння тілесних ушкоджень	2	-
Тема 17.	Особливості розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи	2	-
Тема 18.	Методика розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв і вимагань	2	-
Тема 19.	Методика розслідування дорожньо-транспортних пригод	2	-
Всього		40	12

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, завдання, система та методи криміналістики	1	4
Тема 2.	Криміналістична діагностика та ідентифікація	2	4
Тема 3.	Загальні положення використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень	2	4
Тема 4.	Інформаційно довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	1	4
Тема 5.	Загальні положення криміналістичної техніки	1	2
Тема 6.	Криміналістична фотографія та відеозапис	1	4
Тема 7.	Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин та пристроїв, слідів їх застосування	2	4
Тема 8.	Основи слідознавства	2	4
Тема 9.	Криміналістичне дослідження документів та письма	1	4
Тема 10.	Криміналістичне дослідження людини за ознаками зовнішності (габітологія)	1	4
Тема 11.	Криміналістична тактика. Тактика огляду та обшуку	1	4
Тема 12.	Тактика допиту	2	4
Тема 13.	Тактика слідчого експерименту.	1	4

Тема 14.	Тактика призначення експертиз	1	4
Тема 15.	Загальні положення криміналістичної методики	1	4
Тема 16.	Методика розслідування вбивств і заподіяння тілесних ушкоджень	2	4
Тема 17.	Особливості розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи	2	4
Тема 18.	Методика розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв і вимагань	2	4
Тема 19.	Методика розслідування дорожньо-транспортних пригод	2	4
Підготовка до семестрового контролю		6	6
Всього		34	80

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Есе та/або реферат (доповідь) являє собою інформаційне повідомлення, результат індивідуальної думки та враження з поглибленого дослідження індивідуально обраної здобувачем теми (окремих питань навчальної дисципліни) та має бути підкріпленим науково-літературною базою та/або прикладами із практики.	6	6
Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою та підготовка доповіді, у якій дається зведена характеристика певного питання, проблеми, теми, що базується на інформації, здобутій із документів.	6	6
Всього	12	12

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Накопичувальна. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань студентів.

Методи поточного контролю: Усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання, проектний метод (складання типових документів); кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри.

Рубіжний контроль.

Проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення рубіжного контролю: контрольна робота, колоквиум.

Індивідуальне завдання.

Підготовка есе, реферату (тез доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Аналіз законодавства та судової практики. Здобувач вищої освіти самостійно обирає об'єкт та предмет дослідження.

Підсумковий контроль.

Проводиться у формі екзамену

9. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екза-мен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	задовільно	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському інституті «ОЮА»». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	<p>Семінарське/практичне заняття передбачає підготовку студента шляхом опрацювання рекомендованих джерел, включно з нормативно-правовими актами, підручниками, посібниками та науковими працями, для засвоєння необхідного категоріального апарату та формування теоретичних знань і професійних компетентностей.</p> <p>На семінарському занятті студент бере участь в обговоренні ключових питань теми, аналізі нормативно-правової бази, проведенні дискусій, усному та письмовому опитуванні, виокремленні актуальних проблем правозастосування та виробленні практично обґрунтованих рекомендацій.</p> <p>На практичному занятті студент застосовує набуті знання та вміння для виконання практичних завдань, кейсів, розв'язання ситуаційних або процесуальних проблем, моделювання професійної діяльності та обговорення результатів виконаної роботи.</p>
Вимоги до індивідуальної роботи	<p>Індивідуальна робота має виконуватись самостійно, творчо з використанням усього арсеналу методологічного інструментарію, який набутий здобувачем вищої освіти протягом навчального процесу. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти має опрацювати не менше п'яти літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них по тексту роботи. Робота має носити практичну направленість та бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи висловлення особистого погляду автора роботи на питання, яке розглядається в роботі, і має включати такі компоненти: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновок; список використаної літератури; додатки до індивідуального завдання (при необхідності). Обсяг має становити 10-15 сторінок формату А4.</p>
Вимоги до самостійної роботи	<p>Самостійна робота здобувача вищої освіти повинна бути виконаною ним особисто або групою студентів, де кожен її член самостійно виконує свою частку колективної роботи, являти собою закінчену розробку (чи її етап), де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів, демонструвати достатню компетентність автора (авторів) у розкритті питань, що досліджуються, а також мати навчальну, наукову й (або) практичну спрямованість і значимість, містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського/практичного заняття у вигляді опитування.</p>
Умови підсумкового контролю	<p>Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену</p>

11. Рекомендована література.

11.1. Основна:

1. Алексеев О. О., Весельський В. К., Пясковський В. В. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2013. 278 с.
2. Біленчук П. Д., Гель А. П. Основи криміналістичної тактики : курс лекцій. Вінниця : Вінницька філія МАУП, 2001. 116 с.
3. Біленчук П. Д., Гель А. П., Семаков Г.С. Криміналістична тактика і методи розслідування окремих видів злочинів. Київ : МАУП, 2007. 512 с.
4. Біленчук П. Д., Лисиченко В. К., Клименко Н. І. Криміналістика : підручник ; за ред. П.Д. Біленчука. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Атіка, 2001. 544 с.
5. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва, В. В. Кікінчук та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 388 с. URL : <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/37382557-3aef-447b-828e2dbede15825b/content>.
6. Криміналістика : мультимедійний підручник ; до 50-річчя кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ. НАВС, 2015. URL : https://www.naiou.kiev.ua/books/kriminalist/lections/lecture_3.23.html.
7. Криміналістика : підручник / [Шепітько В. Ю., Коновалова В. О., Журавель В. А. та ін.] ; за ред. проф. В.Ю. Шепітька. 4-те вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2010. 464 с.
8. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с.
9. Криміналістика у питаннях і відповідях : навч. посібник / [Щенко А. В., Пясковський В. В., Самодін А. В., Черноус Ю. В. та ін.]. Київ : ТОВ «Вид-во «Центр учбової літератури», 2016. 118 с.
10. Настільна книга слідчого : наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів. 2-ге вид. перероб. і доп. / [Панов М. І., Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. та ін.]. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 728 с.
11. Татарин І. І., Хитра А. Я. Організація та взаємодія в діяльності органів досудового розслідування : навч. посібник. Львів : Львівський держ. ун-тет внутр. справ, 2025. 340 с.
12. Тіщенко В. В. Криміналістика : навчально-методичний посібник / В. В. Тіщенко, О. О. Подобний. Одеса : Юридика, 2022. 236 с.

Нормативні акти:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
3. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2344-III. URL : https://zakononline.com.ua/documents/show/253773__253838.
4. Про автомобільні дороги: Закон України від 08 вересня 2005 р. № 2862-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-15#Text>.
5. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. № 3353-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
7. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.
8. Деякі питання ведення обліку дорожньо-транспортних пригод: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 424. URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/424-2019-p#Text.
9. Конвенція про дорожній рух 08 листопада 1968 р. Відень. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_041#Text.
10. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та

призначення судових експертиз та експертних досліджень : Наказ Міністерства юстиції України від 8.10.98 р. № 53/5. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

11. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : наказ МВС України від 06.07.2017 р. № 570. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17>.

12. Про правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF>.

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Автотранспортна експертиза : підручник / [В. К. Доля, Ю. О. Давідіч, А. І. Лозовий та ін.]. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва ; Харків : ХНАМГ, 2011. 422 с.

2. Балицький Т. М. Слідчий експеримент в системі слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Нац. ун-т держ. податк. служби України ; Ірпінь, 2015. С. 118 с. URL : <http://dspace.nlu.edu.Ua/bitstream/12345678916881/1/BALITSKY-2015.pdf>.

3. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Сулява О.Ф. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброєзнавство: [підруч.] / за ред. П. Д. Біленчука. Київ : Міжнар. Агенція «BeeZone», 2003. 384 с.

4. Бірюков В.В. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів: моногр. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. 664 с.

5. Благута Р. І., Сибірна Р. І., Бараняк В. М. Криміналістика : навч. посібник ; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. Київ : Атіка, 2012. 496 с.

6. Бондар М.Є. Вирішення почеркознавчих задач стосовно підписів, виконаних за допомогою технічних прийомів: метод. рекоменд. Сукманові. Київ: КНДІСЕ, 2004. 60 с.

7. Василь Юрчишин, Василь Савченко. Європейська прокуратура у системі правоохоронних органів Євросоюзу. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». 2023. № 1. С. 41–45.

8. Королишин І. М., Савченко В. А., Томин С. В., Танчин О. Т. Вогнепальна та холодна зброя. Слідчий огляд, попереднє і експертне дослідження : Навч.-практ. посібник. Івано-Франківськ : Голіней О.М., 2014. 164 с.

9. Гевко І. Б., Ляшук О. Л., Хорошун Р. В. Конспект лекцій з дисципліни «Автотехнічна експертиза дорожньо-транспортних пригод». Тернопіль : Терн. нац. тех. універс. ім. Івана Пулюя, 2016. 164 с.

10. Грошевой Ю. М., Вапнярчук В. В., Капліна О. В., Шило О. Г. Досудове розслідування кримінальних справ : навч.-практ. посібник ; за заг. ред. Ю.М. Грошевого. Харків : Вид-во «ФІНН», 2009. 328 с.

11. Колеснік І. І. Методика розслідування злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харк. нац. ун-тет ім. В.Н. Каразіна ; Харків, 2016. 225 с.

12. Коропецька С. О., Савченко В. А. Скорочений судовий розгляд у кримінальному провадженні в Україні: новели та зарубіжний досвід. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2023. № 6 (53). С. 156–161. (*Друк – березень 2024*).

13. Коропецька С. О., Савченко В. А. Електронні докази: окремі аспекти їх використання у кримінальному провадженні. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 18. URL : <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/490>.

14. Коропецька С. О., Савченко В. А. Поняття, види та значення кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування. *Міжнар. наук. журнал «Грааль науки»*. Квітень, 2026. № 65. С. 558–562.

15. Методика розслідування кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів : навч. посібник / Ю. Гуцуляк, О. Мархевка, Є. Пряхін, Б. Стецик ; уклад. Є. Пряхін. Львів : Львівський держ. ун-тет внутр. справ, 2024. 136 с.

16. Методологічні засади криміналістики: традиції та новації : зб. матеріалів Криміналістичних читань, присвяч. пам'яті акад. В. О. Коновалової, м. Харків, 28 берез. 2025 р. / [редкол.: А. П. Гетьман, В. М. Шевчук, Є. Є. Демидова та ін.] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, каф. криміналістики ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса ; Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2025. 276 с.
17. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2015. 432 с.
18. Розслідування злочинів : метод. рекомендації ; за заг. ред. П.В. Коляди. Київ : РВВ МВС України, 2004. 255 с.
19. Савченко В. А., Коропецька С. О. Перспективні напрями вдосконалення судово-експертної діяльності з урахуванням зарубіжного досвіду. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 348–353. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/267843>.
20. Туренко А. М., Клименко В. І., Сарасєв О. В., Данець С. В. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП : підручник для вищих навч. закл. Харків : ХНАДУ, 2012. 320 с.
21. Чаплинський К. О. Тактичне забезпечення проведення слідчих дій : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-тет внутр. справ; Ліра ЛТД, 2010. 560 с.

11.2. Допоміжна література:

1. Безносюк О., Коропецька С., Савченко В. «Електронні докази» у кримінальному судочинстві: проблематика та перспективи закріплення у вітчизняному законодавстві. *Міжнародне та національне право в епоху цифрових технологій: перспективи, виклики та загрози*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 16 берез. 2023 р.). Чернівці; ЧННЮІ НУ «ОЮА»; ЧНУ. С. 112–116.
2. Коропецька С.О., Савченко В.А. Поняття, види та значення кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування. *XI Міжнар. наук.-практ. конфер. «Інтегрований підхід до модернізації науки: методи, моделі та багатодисциплінарність»*. Вінниця ; UKR – Vienna. 3 квіт. 2026. URL : <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/03.04/2026>.
3. Кофанов А. В., Кобилянський О. Л., Кузьмічов Я. В. та ін. Криміналістика: питання і відповіді : навч. посібник. Київ : Центр учбової л-ри, 2011. 280 с.
4. Настільна книга слідчого : наук.-практ. видання для слідчих і дізнавачів. 2-ге вид. перероб. і доп. / [Панов М. І., Шепітько В. Ю., Коновалова В. О. та ін.]. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 728 с.
5. Очеретяний В. А. Організація і тактика проведення слідчого експерименту : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. ДДУВС ; Дніпропетровськ, 2015. 216 с.
6. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2015. 432 с.
7. Постіка І. В. Судова (криміналістична) фотографія: теорія і практика: моногр. Одеса, 2002. 296 с.
8. Писаренко І. В., Магера В. М., Ткаченко В. І., Чудновський В. В. Розслідування дорожньо-транспортних пригод. Київ : РІО МВС України, 1994. 336 с.
9. Розслідування злочинів, пов'язаних із вчиненням дорожньо-транспортних пригод : метод. рекомендації ; за заг. ред. П.В. Коляди. Київ : РВВ МВС України, 2004. 255 с.
10. Савченко В. А. Електронні докази у кримінальному провадженні: поняття та проблеми їх використання. *Інструменти OSINT для юристів: як підвищити правову компетенцію у цифровому світі* : матер. всеукр. наук.-педагог. підвищення кваліфікації. 20 січня – 2 березня 2025 року. Львів Торунь : Liha-Pres, 2025. С. 85 – 90.
11. Савченко В., Коропецька С. Протидія корупції в умовах воєнного стану: виклики сьогодення. *Фінансово-економічні, соціальні та правові аспекти розвитку регіонів: загрози та виклики*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 24 трав. 2024 р.). Чернівці; Черн. торг.-економ. ін-тут ДТЕУ; Вища школа економ. та менедж. держ. управління (м. Братислава, Словаччина); Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія). С. 402–406.

12. Савченко В. А., Коропецька С. О. Судово-експертна діяльність в Україні та співробітництво із зарубіжними судово-експертними установами. *Modernization of today's science: experience and trends* : III International Scientific and Theoretical Conference, (September 23, 2022. Athens). Hellenic Republic: European Scientific Platform, 2022. P. 21–24.

13. Savchenko V. Peculiarities of the Application of preventive Measures in Conditions of Martial Law. *Modern problems of improving living standards in a globalized world* : 9th International Scientific and Practical Internet-Conf. (November 13-14, 2024). Opole ; Akademia Nauk Stosowanych ; Wyzsza Szkola Zarzadzania i Administracji. URL : <https://meet.google.com/bkz-wcju-zem>.

14. Скільська Л. Д. Правові та криміналістичні засади фіксації результатів огляду місця події : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Прикарп. нац. ун-тет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2009. 203 с.

15. Туренко А. М., Клименко В. І., Сараєв О. В., Данець С. В. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП : підручник для вищих навч. закл. Харків : ХНАДУ, 2012. 320 с.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.nbu.gov.ua> Бібліотека ім. Вернадського.
2. <https://nlu.org.ua> Парламентська бібліотека.
3. <https://www.naiu.kiev.ua/> Сайт НАВС.
4. <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> Сайт Офісу Генерального прокурора.
5. <https://mvs.gov.ua/uk> Сайт МВС України.
6. <https://www.npu.gov.ua/> Сайт Національної поліції України.
7. <https://ssu.gov.ua/> Сайт Служби безпеки України.
8. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/ Сайт Верховного суду.
9. <https://unba.org.ua/> Сайт Національної асоціації адвокатів України.
10. <http://kyivinstitute.com/> Сайт Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія».
11. <https://onua.edu.ua/ua/> Сайт Національного університету «Одеська юридична академія».
12. <https://sluga-narodu.com/beb/> Сайт Бюро економічної безпеки.
13. <https://dbr.gov.ua/> Сайт Державного бюро розслідування.
14. <https://nabu.gov.ua/> Сайт Національного антикорупційного бюро України.
15. <http://www.mon.gov.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
16. <http://www.president.gov.ua> – сайт Президента України.
17. <http://zakon.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України.
18. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – сайт Єдиного державного реєстру судових рішень
19. <http://www.echr.coe.int/echr> - сайт Європейського суду з прав людини.

11.4. Міжнародні видання:

<https://www.wildy.com/isbn/9781509906246/the-political-constitution-of-eu-criminal-law-choices-of-legal-basis-and-their-consequences-in-the-new-constitutional-framework-hardback-hart-publishing>

<https://www.wildy.com/isbn/9781509914807/the-scope-of-the-enterprise-liability-for-joint-enterprise-murder-and-manslaughter-after-jogee-hardback-hart-publishing>

<https://www.wildy.com/isbn/9781509956142/modern-criminal-law-essays-in-honour-of-gr-sullivan-hart-publishing>

<https://www.wildy.com/isbn/9781509954223/the-transformation-of-criminal-jurisdiction>

Доцент кафедри
кримінального процесу та
криміналістики

Василь САВЧЕНКО